

Lavere energiforbruk, ikke lavere energipriser!

Forslagsstiller: Hans Ivar Nesse

Innspill til SVs arbeidsprogramkomité

Høye energiutgifter er et stort problem for mange, både privathusholdninger og næringsliv. Men løsningen er ikke å lage et system som reduserer strømprisen og begrenser utenlandshandelen av strøm.

fter bør bekjempes, men høye energipriser bør ikke bekjempes! I stedet for å kjempe for lavere energipriser, bør krafta brukes mer effektivt slik at varme, transport og andre energitjenester oppnås med mye mindre energi.

Lav pris fører til høyt forbruk. Investering i energisparende teknikk lønner seg ikke når energiprisen er lav. Lav energipris gjør det dessuten ulønnsomt å investere i fornybar energi som solkraft, solvarme, jordvarme, bioenergi og vindkraft.

Kraftutveksling er bra for miljøet fordi produksjonskapasiteten utnyttes: Vannkrafta kan strupes når forbruket er lavt og prisen er lav, og det gjør vi hver natt. Da importerer vi billig overskuddskraft fra fossilfyrte varmekraftverk på kontinentet. De kraftverkene må gå i samme tempo hele døgnet, de kan ikke skru produksjonen opp eller ned raskt. Alternativet til å bruke denne krafta, er at de fyrer for kråkene.

Om dagen, og særlig om sommeren når vanntilsiget er stort, men vindproduksjonen på kontinentet lav, kan Norge skru opp produksjonen og eksportere overskuddskraft til høy pris. Det gir Staten inntekter og sparer behovet for energiutbygging på kontinentet. Om vinteren, når tilsiget er lite, kan vi importere overskuddskraft fra kontinentet.

I Norge har det vært fritt kraftmarked siden 1991, og vi har hatt kraftutveksling med Norden og kontinentet i mange tiår. Uten kraftutveksling, ville vi opplevd strømmangel både om vinteren og i tørrår. Helt fram til for et par år siden var strømmen så billig at vi ikke tenkte på den som en utgift.

I 2021 fikk vi to ekstra strømkabler til utlandet, men strømmen var fortsatt billig. I 2022 var det svært tørt i Sør-Norge og store deler av Europa. Samtidig var det krig i Europa. Det ble knapphet på strøm, ikke bare i Norge, men i hele Europa, og strømprisen føyk til himmels.

Vestfold SV mener:

- All produksjon av strøm er skadelig for miljøet. Derfor må vi begrense forbruket slik at behovet for ny kraftutbygging begrenses.
- Verken strømsparing eller utbygging av fornybar energi oppnås med lave strømpriser. Kraftpolitikken må derfor innrettes for strømsparing, ikke for å holde energiprisen lav.

- Hvite sertifikater og flere andre virkemidler for redusert energiforbruk må tas i bruk i Norge. Det kan blant annet sikre at kraftselskapene bruker deler av inntekten til å arbeide for energieffektivisering hos kundene. Slik kan energiutgiftene til husholdninger og bedrifter begrenses mer effektivt enn med dagens virkemiddelpakke.
- Lav energipris gir ingen fordeling fra fattig til rik men reduserer statens inntekter. Fattigdom kan bekjempes gjennom sosial og økonomisk politikk, ikke gjennom lave energipriser.
- Begrensning av utenlandshandelen med strøm reduserer eksportmuligheten i overskuddsår og dermed en inntektskilde som staten kan bruke til omfordeling. Begrensning av utenlandshandelen hindrer effektiv bruk av produksjonskapasiteten.
- Alle bedrifter som vil lykkes internasjonalt må gjennomføre tiltak for energisparing. Å legge opp til billig strøm er derfor dårlig næringslivspolitik. Å legge opp til kraftig energisparing er god næringslivspolitik.
- At Norge er et kaldt land bør ikke være argument for billig strøm. Strøm er en energivare som er krevende for miljøet å produsere. Den bør derfor brukes til å erstatte fossil energi i transportsektoren og enkelte industriprosesser. Varme bør lages med energiformer som belaster miljøet mindre enn strømproduksjon; varmepumper, solvarme, ved og andre former for bioenergi. Lav strømpris hindrer en slik omstilling.

Tilleggsinformasjon

Hvite sertifikater:

Sitat fra Naturvernforbundet: «*Hvite sertifikater er bevis på at reduksjon av energiforbruket er oppnådd. Reduksjonen måles i forhold til en referansebane, det vil si hvor stort energiforbruket ville ha blitt uten tiltak. Hvite sertifikater utstedes av et autorisert organ som garanterer at energibesparelser er oppnådd. Hvite sertifikater kan omsettes. Ved at myndighetene fastsetter mål om energibesparelser, kan handel med hvite sertifikater sikre kostnadseffektivitet for å nå målet. I en ordning med hvite sertifikater er det myndighetene som fastsetter hvor mye energi som skal spares, men aktørene eller markedet bestemmer prisen.*»

Les mer om hvite sertifikater og andre virkemidler på

<https://naturvernforbundet.no/content/uploads/2022/10/220829-krisepakke-strom-VEDLEGG.pdf>